

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 19 maja 2006 r.

w sprawie pomocy państwa nr C 4/2003 (ex NN 102/2002) przyznanej przez Włochy WAM S.p.A.

(notyfikowana jako dokument nr C(2004) 1812)

(jedynie wersja w języku włoskim jest autentyczna)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2006/177/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

uwzględniając decyzję⁽¹⁾, na mocy której to Komisja postanowiła wszcząć procedurę określoną w art. 88 ust. 2 Traktatu, w odniesieniu do pomocy C 4/2003 (poprzednio NN 102/2002),

po wezwaniu zainteresowanych stron do zgłoszenia uwag zgodnie z wymienionymi powyżej przepisami, oraz uwzględniając ich uwagi,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

(1) Pismem z dnia 26 lipca 1999 r. do Komisji wpłynęła skarga na WAM Engineering złożona przez konkurencyjną firmę, która utrzymywała, iż WAM korzystała z nielegalnych dotacji rządu włoskiego.

(2) Pismami z dnia 5.8.1999 r. oraz 10.9.1999 r. zwrócono się o wyjaśnienia do władz włoskich. Podmiot wnoszący skargę przedstawił dodatkowe informacje w piśmie A/36636 z dnia 2.9.1999 r. Pismem z dnia

13.12.1999 r. (D/65224) Komisja przekazała podmiotowi wnoszącemu skargę odpowiedź władz włoskich, przesłaną pismem A/37761 z dnia 11 października 1999 r. oraz wyraziła zamiar przeprowadzenia formalnego postępowania wyjaśniającego.

(3) Jednocześnie Komisja prowadziła badanie sondażowe w sprawie krajowych programów wsparcia dla bezpośrednich inwestycji zagranicznych poza UE (bezpośrednie inwestycje zagraniczne zewnętrzne), którego wynikiem miał być komunikat Komisji w tej sprawie.

(4) Pismem z dnia 18.12.2001 r. (D/55270) Komisja zwróciła się do Włoch z prośbą o dalsze informacje, w następstwie ponowionego działania ze strony podmiotu wnoszącego skargę (pismami A/32799 z dnia 31.3.2000 r. oraz A/38320 z dnia 11.10.2000 r. przesłano do Komisji dwa przypomnienia) oraz z uwagi na opóźnienie przez Komisję badań sondażowych w sprawie „bezpośrednich inwestycji zagranicznych zewnętrznych”.

(5) W świetle informacji przedstawionych w pismach z dnia 20.2.2002 r. (A/31323) oraz 27.3.2002 r. (A/32370) władzom włoskim zadano kolejne pytania w piśmie z dnia 12.4.2002 r. (D/51694).

(6) Władze włoskie przesłały odpowiedź w piśmie z dnia 21.5.2002 r. (A/33699). Pismem z dnia 5.6.2002 r. (D/52840) Komisja poinformowała władze włoskie, iż uznała przedłożone informacje za niekompletne i poprosiła o uzupełnienie brakujących informacji i przesłanie dalszych wyjaśnień, w terminie dwudziestu dni roboczych od daty otrzymania pisma.

⁽¹⁾ C(2003) 35 def. (opublikowana w Dz.U. C 142 z 18.6.2003, str. 2).

- (7) Ponieważ nie uzyskano żadnej odpowiedzi, pomimo wniosku władz włoskich, zawartego w piśmie A/34670 z dnia 25.6.2002 r., o przedłużenie określonego okresu do 31 lipca, w dniu 26 września 2002 r. Komisja przyjęła nakaz udzielenia informacji zgodnie z art. 10 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE ⁽²⁾. W międzyczasie sprawę przekazano do „rejestru pomocy nienotyfikowanej” i nadano jej numer NN 102/2002.
- (8) Pismami D/53325 z dnia 26 czerwca 2002 r. oraz D/55544 z dnia 4 października 2002 r. podmiot wnoszący skargę został informowany o postępach sprawy. Podmiot zwrócił się z prośbą o podanie wyniku nakazu udzielenia informacji w piśmie A/37992 z dnia 31 października 2002 r.
- (9) Władze włoskie przedstawiły żądane informacje w piśmie A/37537 z dnia 16 października 2002 r., a dodatkowe informacje w piśmie A/37783 z dnia 24 października 2002 r.
- (10) Komisja poinformowała Włochy, pismem SG(2003) D/228223 z dnia 24 stycznia 2003 r., o decyzji dotyczącej wszczęcia procedury określonej w art. 88 ust. 2 Traktatu na mocy decyzji C(2003) 35 fin, w odniesieniu do przedmiotowej pomocy.
- (11) Pismem D/50629 z dnia 29.1.2003 r. poinformowano podmiot wnoszący skargę o wszczęciu postępowania.
- (12) Nie otrzymawszy jeszcze ww. pisma, podmiot wnoszący skargę skierował do Komisji przypomnienie w piśmie A/31086 z dnia 10 lutego 2003 r.
- (13) W odpowiedzi na komunikat skierowany do władz włoskich, dotyczący wszczęcia postępowania, WAM S.p.A. wystosowała pismo bezpośrednio do Komisji (A/31070 z dnia 10.2.2003 r.).
- (14) Pismem A/31552 z dnia 27 lutego 2003 r. Włochy zwróciły się z prośbą o przedłużenie, do dnia 7 marca 2003 r., 15-dniowego terminu złożenia uwag na temat poufności, zgodnie z decyzją Komisji.
- (15) Pismem A/31812 z dnia 10.3.2003 r., Włochy zwróciły się do Komisji z prośbą o niepublikowanie decyzji, z uwagi na chęć zwrotu pomocy przez beneficjenta, co zadeklarowała również sama Wam S.p.A. pismem A/31907 z dnia 13.3.2003 r., przedłożonym bezpośrednio Komisji.
- (16) Pismem D/51799 z dnia 18.3.2003 r. Komisja zwróciła uwagę na fakt, iż w celu uniknięcia publikacji, potrzebna jest ostateczna decyzja zamykająca sprawę, uwarunkowana uprzednim przedłożeniem dowodu faktycznego odzyskania dwóch pomocy wraz z odsetkami, obliczonymi w sposób przyjęty przez Komisję.
- (17) Jako że kwota zaproponowana przez rząd włoski w piśmie A/33347 z dnia 13.5.2003 r. była znacznie niższa niż pierwsze szacunki ekwiwalentu dotacyjnego pomocy obliczonego przez Komisję, na podstawie danych dostępnych w chwili wszczynania postępowania, Komisja powiadomiła Włochy, pismem D/53393 z dnia 22.5.2003 r., iż uznaje się, że proponowana kwota do zwrotu nie spełnia jej kryteriów, w związku z czym, wkrótce nastąpi publikacja.
- (18) Pismem A/34156 z dnia 13.6.2003 r. podmiot wnoszący skargę zwrócił się z prośbą o informacje na temat publikacji decyzji. Komisja odpowiedziała pismem D/53949 z dnia 18.6.2003 r., kolejny komunikat został wysłany tego samego dnia, pocztą elektroniczną, do podmiotu wnoszącego skargę, w celu powiadomienia go, iż publikacja właśnie miała miejsce.
- (19) Pismem z dnia 1.7.2003 r., poprzedzonym faksem (A/34620 z tego samego dnia), WAM S.p.A. zażądała dostępu do akt sprawy, którego Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji odmówiła pismem D/54522 z dnia 14 lipca 2003 r.
- (20) Pismem A/34306 z dnia 20.6.2003 r. WAM S.p.A. zareagowała bezpośrednio na powiadomienie Komisji wysłane do Włoch o publikacji decyzji. Komisja odpowiedziała pismem D/54497 z dnia 11 lipca 2003 r.

⁽²⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1.

- (21) Pismem A/34527 z dnia 27.6.2003 r. podmiot wnoszący skargę wyraził zamiar żądania odszkodowania od WAM z uwagi na poniesione straty, pod warunkiem że ostateczna decyzja Komisji będzie negatywna i zwrócił się z prośbą o powiadomienie o procedurze, która ma być stosowana.
- (22) Pismem A/34750 z dnia 4.7.2003 r. Morton Machine Company Limited, czyli podmiot wnoszący skargę, poinformował, iż został wezwany do stawienia się we włoskim sądzie przez WAM S.p.A., która dochodzi własnego odszkodowania, i zwrócił się do Komisji z zapytaniem, czy byłaby możliwość wycofania wezwania do sądu.
- (23) Pismem D/54481 z dnia 10.7.2003 r. Komisja odpowiedziała na obydwa ww. pisma Morton Machines Company.
- (24) Pismem A/35044 z dnia 16.7.2003 r. przedstawiono uwagi od zainteresowanych stron trzecich, które poproszono o potraktowanie tych uwag w sposób poufny.
- (25) W dniu 23 lipca 2003 r. odbyło się spotkanie służb Komisji z władzami włoskimi. W związku z tym spotkaniem rząd włoski przedstawił określone informacje pismem n.9601 z dnia 22.7.2003 r., które zarejestrowano dnia 25.7.2003 r. (A/35269), a następnie, pewne dodatkowe informacje przekazane zostały Komisji pismem A/35577 z dnia 8.8.2003 r., bezpośrednio przez „Presidenza del Consiglio dei Ministri; Dipartimento per il coordinamento delle politiche comunitarie”.
- (26) Pismem A/35785 z dnia 21.8.2003 r. Morton Machine zapytał, czy podjęto już ostateczną decyzję i zażądał, by informowano go na bieżąco o publikacji. Komisja odpowiedziała pismem D/55473 z dnia 28.8.2003 r.
- (27) Pismem A/36444 z dnia 19.9.2003 r. Włochy przedstawiły Komisji swoje uwagi dotyczące wszczęcia postępowania.
- (28) Pismem A/37525 z dnia 3.11.2003 r. Włochy przedstawiły swoje uwagi na temat komentarzy przedstawionych przez strony trzecie, które zostały im przekazane pismem Komisji D/56068 z dnia 25.9.2003 r.
- (29) W odpowiedzi na wniosek potwierdzający złożony przez WAM (2003/A/35486 z dnia 30.7.2003 r.) odmowa
- żądanego dostępu do dokumentów została potwierdzona przez sekretariat generalny, pismem SG/B/2/IS/D(2003) 330353 z dnia 16.9.2003 r.
- (30) Dane, których brakowało w odpowiedzi z dnia 19 września (A/36444) zostały uzupełnione przez Włochy w dniu 14 stycznia 2004 r., w piśmie A/30263.

II. OPIS POMOCY

- (31) Odnosząc się do polityki ustalania cen WAM Engineering w Wielkiej Brytanii, podmiot wnoszący skargę twierdził, że firma ta była w stanie zaoferować te same produkty (sprzęt do mieszania przemysłowego), które produkował i sprzedawał podmiot wnoszący skargę, po cenie odpowiadającej ok. 1/3 jego ceny – tj. cenie, po której niemal nie można nabywać surowców do produkcji urządzenia, jego zdaniem, na skutek finansowania przez rząd włoski, w szczególności na mocy ustawy 394/81.
- (32) „WAM Engineering Ltd” jest filią WAM S.p.A. na Wielką Brytanię i Irlandię. Rzeczony segment rynku to projektowanie, produkcja i sprzedaż urządzeń do mieszania przemysłowego wykorzystywanych głównie w przemyśle spożywczym, chemicznym, farmaceutycznym i sektorze ochrony środowiska.
- (33) Według podmiotu wnoszącego skargę, WAM Engineering korzystała z ustawy włoskiej nr 394 z roku 1981, która faktycznie zapewnia udogodnienia finansowe dla programów penetracji handlowej w krajach niebędących członkami UE. W szczególności ustawa 394/81 ma rzekomo wspierać firmy włoskie pragnące ustanowić filię zagranicą, np. biura przedstawicielskie, sklepy czy magazyny.
- (34) Władze włoskie potwierdziły przyznanie pomocy w formie pożyczki uprzywilejowanej w kwocie 2 281 450 000 ITL (ok. 1,18 mln EUR) na rzecz WAM w roku 1995, przeznaczonej na wdrożenie programów w Japonii, Korei Południowej i na Tajwanie. Niemniej jednak, beneficjentowi, według władz włoskich, przyznano faktycznie kwotę 1 358 505 421 ITL (ok. 0,7 mln EUR), ponieważ nie zrealizowano planowanych projektów w Korei i na Tajwanie, ze względu na kryzys gospodarczy w tych krajach.
- (35) Dotowana pożyczka stanowi 85 % dopuszczalnych wydatków. Obniżka stopy procentowej może osiągnąć 60 % stopy referencyjnej. Pożyczkę należy spłacić w ciągu 5 lat, na zasadzie liniowej, w równych ratach półrocznych, z odsetkami należnymi od pozostałego salda. Przewiduje się dwuletni okres karencji.

- (36) Obniżone oprocentowanie konkretnej pożyczki (równe 4,4 %) zostało obliczone w odniesieniu do stopy rynkowej 11 %. W świetle powyższego oraz na podstawie dostępnych informacji w momencie otwarcia, intensywność pomocy szacowana była na 16,38 %, co doprowadziłoby do zakładanego ekwiwalentu dotacji brutto pomocy w wysokości 222,523 mln ITL (ok. 115 000 EUR).
- (37) Kwalifikowane koszty tej pomocy zostały podzielone na dwie kategorie: koszty związane ze stałą siedzibą zagranicą oraz promocją handlu. Uznane koszty, wyrażone w milionach ITL, są następujące:

Koszty kwalifikowane	Przyznana pożyczka (mln ITL)
STAŁA SIEDZIBA	
Czynsz, ubezpieczenie, media	122,56
Koszty eksploatacji (czyli personelu, mebli, wyposażenia stałych siedzib)	556,94
Wzory	38,23
Usługi doradcze	29,43
Suma częściowa 1	747,18
PROMOCJA HANDLOWA	
Składowanie towaru	456,28
Analizy rynkowe	40,95
Targi i wystawy	12,19
Reklama	94,39
Podróże personelu i przedsiębiorcy	7,52
Suma częściowa 2	611,33
Suma całkowita	1 358,51

- (38) Ponadto pismem A/33699 z dnia 21 maja 2002 r. władze włoskie, w odpowiedzi na dokładne pytanie Komisji, oświadczyły, iż WAM udzielono kolejnej pożyczki uprzywilejowanej, w ramach tego samego programu, w dniu 9 listopada 2000 r., w wysokości 1 940 579 808 ITL (ok. 1 mln EUR).
- (39) W momencie wszczynania postępowania Komisja nie знаła żadnych innych szczegółów tej dodatkowej pomocy.

III. PODSTAWY WSZCZYNANIA PROCEDURY

W odniesieniu do pomocy przyznanej WAM w 1995 r.

- (40) W piśmie A/33699 z dnia 21.5.2002 r., władze włoskie twierdziły, iż pomoc przyznana WAM S.p.A. w roku 1995 na mocy ustawy 394/81, była znacznie niższa niż próg „de minimis” oraz że w tym samym rzeczonym okresie trzech lat, temu samemu beneficjentowi nie udzielono żadnej innej pomocy „de minimis”. Ponadto podkreśliły one fakt, iż w żadnym sensie nie można było uznać pomocy za powiązaną bezpośrednio z wywozonymi ilościami.
- (41) Komisja wskazała, iż większość kwalifikowanych kosztów branych pod uwagę w kontekście konkretnej pomocy przyznanej WAM w 1995 r., takich jak czynsz, ubezpieczenie i media oraz koszty eksploatacji (czyli personelu, mebli i wyposażenia) dotyczących stałych siedzib zagranicą być może trzeba będzie zaliczyć do pomocy na ustanowienie i obsługę sieci dystrybucyjnej.
- (42) Podobnie, zdaniem Komisji, koszty usług doradczych związanych ze stałymi przedstawicielstwami za granicą, reklamą i podróżami personelu i przedsiębiorcy musiały zostać zaliczone do wydatków bieżących związanych z działalnością wywozową.
- (43) W świetle ostatniego punktu obwieszczenia Komisji w sprawie określania stosownych zasad oceny bezprawnie przyznanej pomocy państwa⁽³⁾, gdzie, w momencie wydawania decyzji, wytyczne zastąpiono rozporządzeniem, Komisja uważa, iż zasady określone w rozporządzeniu mają zastosowanie o tyle, o ile są bardziej korzystne od zasad zawartych w wytycznych⁽⁴⁾. Zatem jeśli chodzi o zasadę „de minimis” należy zasadniczo stosować zasady rozporządzenia Komisji (WE) nr 69/2001 z dnia 12 stycznia w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady „de minimis”⁽⁵⁾.
- (44) Rozporządzenie Komisji (WE) nr 69/2001 nie ma zastosowania do działalności związanej z wywozem, a mianowicie pomocy związanej bezpośrednio z wywozonymi ilościami, jak również ustanowieniem i działaniem sieci dystrybucyjnej, czy też innymi bieżącymi wydatkami powiązanymi z działalnością wywozową, zgodnie z art. 1 lit. a).

⁽³⁾ Dz.U. C 119 z 22.5.2002, str. 22.

⁽⁴⁾ Patrz sprawy C 85/98 D Thüringen – Konsolidierungsprogramm; C 87/98 D Thüringen – Darlehensprogramm; C 28/99 D Thüringen Umlaufmittelprogramm, jeszcze nie opublikowana.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 30.

- (45) Jako że dotyczy to zgodności przedmiotowej pomocy z odpowiednimi zasadami „de minimis”, należy zauważyć, iż wytyczne Komisji w sprawie pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) z 1992 r., w których zawarta była zasada „de minimis” obowiązujące w momencie udzielania pomocy, nie wykluczały wyraźnie pomocy związanej z działalnością wywozową⁽⁶⁾. Niemniej jednak ustanowiły one niższy próg 50 000 ECU.
- (46) W świetle powyższego Komisja wyraziła swe wątpliwości na temat tego, czy pomoc przyznana WAM S.p.A. w roku 1995 zgodnie z ustawą 394/81 można uznać za zgodną z jakąkolwiek odpowiednią zasadą „de minimis”.
- (47) Ponadto, na podstawie wstępnego badania, Komisja miała poważne wątpliwości, czy pomoc dla WAM można było uznać za zgodną z Traktatem WE na mocy jakiegokolwiek przepisu.
- (48) Komisja podkreśliła również fakt, iż pomocy w zakresie analiz rynkowych i udziału w targach i wystawach, którą zasadniczo można by zaliczyć do pomocy w zakresie doradztwa i innych usług i działalności, zgodnie z art. 5 rozporządzenia Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw⁽⁷⁾, nie można było objąć wyłączeniem w obecnym przypadku, w szczególności, ponieważ WAM S.p.A. w momencie rozpoczęcia procedury, nie była uznana za małe lub średnie przedsiębiorstwo.
- (49) Ponadto, gdyby pomoc trzeba było ocenić jako bezpośrednią inwestycję zagraniczną należy zauważyć, iż do teraz, Komisja nie zezwalała na przyznawanie pomocy w zakresie bezpośrednich inwestycji zagranicznych dużym przedsiębiorstwom. Na mocy decyzji 97/241/WE z dnia 5 czerwca 1996 r.⁽⁸⁾ Komisja przyjęła program polegający na przyznawaniu pomocy tylko dla bezpośrednich inwestycji zagranicznych dokonywanych przez małe i średnie przedsiębiorstwa – pod warunkiem spełnienia wszystkich wymagań określonych dla przyznania pomocy państwa MŚP przy czym pomocy dla dużych przedsiębiorstw podlega obowiązkowi odrębnego zgłaszania.
- (50) Jedyne zgłoszenie indywidualnej pomocy dla dużego przedsiębiorstwa na podstawie ww. decyzji dało decyzję negatywną⁽⁹⁾.
- (51) Władze włoskie wskazały również w piśmie z dnia 24.10.2002 r. (A/37783), iż nigdy nie udzielono bezpośrednio żadnej pomocy „WAM Engineering” oraz że we włoskim rejestrze przedsiębiorstw pod taką nazwą nie jest zarejestrowane żadne przedsiębiorstwo.
- (52) Po pierwsze należy zauważyć, że „WAM Engineering Ltd” jest filią „WAM S.p.A.” na Wielką Brytanię i Irlandię. Po drugie, władze włoskie poinformowały, od czasu pisma z dnia 11.10.1999 r., iż „WAM S.p.A.” udzielono w 1995 r. pożyczki uprzywilejowanej zgodnie z ustawą 394/81 i dodały, w piśmie A/33699 z dnia 21 maja 2002 r., iż „Grupie WAM” udzielono jeszcze jednej pożyczki uprzywilejowanej w ramach tego samego programu w dniu 9 listopada 2000 r.
- (53) W rozumieniu art. 10 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE⁽¹⁰⁾, „w przypadku gdy Komisja posiada informacje z dowolnego źródła dotyczące domniemanej pomocy przyznanej bezprawnie, bada te informacje niezwłocznie”.
- (54) Zatem, mając powyższe na uwadze, Komisja powzięła poważne wątpliwości dotyczące tego, czy pomoc przyznana w 1995 r. WAM zgodnie z ustawą 394/81 może zostać zaliczona, na podstawie jakiegokolwiek przepisu, do zwolnienia zgodnie z art. 87 ust. 3 Traktatu WE.

W odniesieniu do pomocy przyznanej WAM S.p.A. w 2000 r.

- (55) W momencie wszczynania formalnego postępowania wyjaśniającego, Komisja nie wiedziała o żadnych określonych cechach, takich jak intensywność i wydatki kwalifikowane, pomocy „Grupy WAM” – jak to zostało określone przez władze włoskie – przyznanej w roku 2000, również w formie pożyczki uprzywilejowanej, zgodnie z ustawą 394/81, jako że władze włoskie nie przedstawiły żadnych stosownych informacji.
- (56) W wyniku tego, Komisja nie była w stanie na tym etapie sprawy ocenić konkretnej pomocy szczegółowo, ale wyraziła swe wątpliwości czy można by ją uznać za zgodną z przepisami Traktatu zgodnie z jakąkolwiek stosowną zasadą, jako że służyła ona temu samemu celowi i była dopuszczona w ramach tej samej podstawy prawnej co pomoc przyznana w roku 1995.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 213 z 19.8.1992, str. 2.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33.

⁽⁸⁾ Decyzja w sprawie pomocy, którą Republika Austrii ma zamiar przyznać w ramach programu ERP na wspieranie inwestycji w Europie Wschodniej (ERP – Osteuropaprogramm) (Dz.U. L 96 z 11.4.1997, str. 23).

⁽⁹⁾ Decyzja Komisji z dnia 14 października 1998 r. w sprawie LiftgmbH (Dz.U. L 142 z 5.6.1999, str. 32).

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1.

IV. KOMENTARZE ZAINTERESOWANYCH STRON

- (57) Komentarze dotyczące wszczęcia postępowania pochodzący od strony trzeciej, zainteresowanej rzeczoną sprawą, która poprosiła o zachowanie poufności.
- (58) Komentarze te popierają wysiłki Komisji mające na celu przywrócenie równych szans wszystkim podmiotom konkurującym w danym sektorze oraz skargę na utratę możliwości technicznych i stanowisk ze względu na pozycję WAM S.p.A. na rynku.
- (59) Pismem A/37525 z dnia 3.11.2003 r. Włochy, które poinformowano o komentarzach stron trzecich pismem Komisji D/56068 z dnia 25.9.2003 r., wskazały, iż ich zdaniem, komentarze te nie wniosły żadnego faktycznego wkładu, ponieważ potwierdzają one jedynie niektóre zarzuty wyrażone już w odniesieniu do tej samej sprawy, np. przez podmiot wnoszący skargę. W szczególności Włochy uważają, iż wystarczająco dowiodły braku powiązania pomiędzy faktami zawartymi w ww. komentarzach a finansowaniem WAM zgodnie z ustawą 394/81.

V. UWAGI WŁOCH

- (60) Przedstawiono dowody, iż WAM w momencie udzielania pierwszej pomocy, oraz składania powiązanego wniosku, spełniała wymogi definicji średniego przedsiębiorstwa przewidziane w punkcie 2.2 wytycznych wspólnotowych w sprawie pomocy państwa dla MSP z 1992 r.⁽¹⁾, z racji tego, iż zgodnie ze sprawozdaniem rocznym za 1994 r. zatrudniała 163 osoby, wykazywała roczne obroty rządu 16,8 mln EUR oraz sumę bilansową w wysokości 20,1 mln EUR i należała do dwóch przedsiębiorstw, z których oba spełniały wymagania definicji MŚP. W przeciwieństwie do tego, same władze włoskie zgadzają się co do tego, iż WAM od roku 1998 nie należała już do MŚP, ani też w momencie przyznania drugiej pomocy w 2000 r.
- (61) Do wiedzy na temat konkretnej pomocy, którą Komisja już posiadała w momencie rozpoczynania postępowania, nie dodano żadnego znaczącego elementu na temat pierwszego finansowania, oprócz faktu, iż pożyczkę udostępniono beneficjentowi w kilku transzach, w odniesieniu do których udzielono okresu karencji od 2 lat do 0. Najwyraźniej pierwotna umowa nie przewidywała żadnych możliwości zmiany stopy oprocentowania. Całkowity zwrot tej pomocy powinien być nastąpić w kwietniu 2004 r.
- (62) Jeśli chodzi o drugą pożyczkę uprzywilejowaną, którą przyznano WAM w 2000 r., władze włoskie wyjaśniły, po wszczęciu postępowania, pismem A/35269 z dnia 25.7.2003 r., iż faktyczna całkowita kwota wyniosła 3 603 574 689 ITL (1 861 091,01 EUR), a nie

1 940 579 808 ITL (ok. 1 mln EUR), jak wcześniej oświadczyły w piśmie A/33699 z dnia 21.5.2002 r. i jak wspomniano w decyzji o wszczęciu procedury, jako że ta ostatnia dotyczyła jedynie części pożyczki, która została już spłacona w momencie napisania pisma, bez względu na całkowitą kwotę przyznanej pomocy.

- (63) W rzeczywistości, później wypłacono jeszcze dwie transze pomocy. W szczególności ostatnią, w wysokości 248 091,01 EUR, wypłacono w dniu 29.1.2003 r., natomiast decyzja Komisji o wszczęciu postępowania zapadła dnia 21.1.2003 r., a pismo Komisji z informacją o wszczęciu postępowania skierowane do Włoch jest opatrzone datą 24.1.2003 r. Warunki przyznania tej pożyczki są takie same jak warunki przyznania pierwszej pożyczki, jako że obie przyznano na podstawie ustawy 394/81. Decyzję o przyznaniu całej kwoty przedmiotowej pożyczki podjęto w dniu 9.11.2000 r., a umowę podpisano dnia 20.12.2000 r.
- (64) Poniżej zamieszczono harmonogram kosztów kwalifikowanych branych pod uwagę dla rzeczonej pomocy, przekazany przez rząd włoski w załączeniu do pisma A/35269.

Koszty kwalifikowane	Przyznana pożyczka (w tys. EUR)
STAŁA SIEDZIBA	
Czynsz i meble lokalu, pojazdy	331,27
Koszty eksploatacji (działalności, towaru, personelu)	973,50
Wzory	0,87
Szkolenia	25,24
Usługi doradcze	30,29
Suma częściowa 1	1 361,17
PROMOCJA HANDLOWA	
Składowanie towaru	353,39
Targi i wystawy	6,37
Reklama	42,74
Podróże personelu	94,84
Podróże klientów do Włoch	2,59
Suma częściowa 2	499,92
Suma częściowa	1 861,09

⁽¹⁾ Patrz przypis 6.

(65) Ponadto z dokumentów dołączonych do pisma A/30263 z dnia 14.1.2004 r. wynika, iż rzeczony program musiał być realizowany wspólnie przez WAM S.p.A. oraz „WAM Bulk Handling Machinery Shanghai Co Ltd”, która jest miejscową firmą kontrolowaną w 100 % przez WAM S.p.A.

(66) Wydatki kwalifikowane zostały wzięte pod uwagę dla wynajmu pomieszczeń na biura, magazyny, salony wystawowe oraz warsztat pomocy technicznej, o ogólnej powierzchni magazynowej 7 500 m², nabywania, dzierżawy lub leasingu 3 pojazdów, personelu w spółce macierzystej oraz za granicą (w szczególności 1 kierownika sprzedaży, 6 techników).

(67) Oprocentowanie zastosowane w odniesieniu do konkretnej pożyczki wynosi 2,32 %, tj. 40 % stopy referencyjnej wynoszącej 5,8 % obowiązującej w momencie przyznania pomocy. Ponownie, wydaje się, iż w umowie nie przewidziano żadnej zmiany stopy procentowej w czasie trwania pożyczki. Została ona wypłacona beneficjentowi w kilku transzach, a zatem okres karencji wynosi od 2 lat do zera.

(68) Jeśli chodzi o zwrot, z danych dostarczonych przez Włochy wynika, że w dniu 20 lutego 2003 r. upłynął dwuletni okres karencji, w którym to zapłacono jedynie odsetki od transzy pożyczki już wypłaconej beneficjentowi. W dniu 20 sierpnia 2003 r. rozpoczął się 5-letni okres spłaty na zasadzie liniowej, w równych częściach półrocznych, przy czym odsetki należne były od pozostałego salda. Ustalonego zwrotu należało zatem dokonać do lutego 2008 r.

(69) Jeśli chodzi o zmianę oprocentowania w okresie spłaty, władze włoskie twierdzą, iż w prawodawstwie włoskim faktycznie istnieją ogólne zasady umożliwiające takie zmniejszenie. Niemniej jednak, zarządzenie ministerialne (Decreto Ministeriale) z dnia 31.3.2000 r., które jest jedyną podstawą prawną przedstawioną w tym celu, odnosi się tylko do inicjatyw finansowanych na mocy ustaw 394/81 i 304/1990, a zatem wydaje się być bardzo wybiórcze. Ponadto nie przedstawiono dowodów na to, iż zmiana oprocentowania została faktycznie wprowadzona w odniesieniu do rzeczony pomocy. Wreszcie, można było ją zastosować tylko do pierwszej pożyczki uprzywilejowanej udzielonej WAM, jako że ma ona zastosowanie do finansowania istniejącego w momencie wejścia jej w życie, natomiast drugiej pomocy nie udzielono jeszcze WAM S.p.A. w tym czasie.

(70) Jeśli chodzi o obydwie pomoce władze włoskie twierdzą, iż koszt obowiązkowej gwarancji bankowej wymaganej

przed udzieleniem pożyczek, należy odjąć od kwoty pomocy. Komisja zauważa, iż przede wszystkim, taka gwarancja, lub jej równowartość, normalnie byłaby wymagana nawet przez prywatną instytucję kredytową, udzielającą pożyczek na zasadach inwestorskich gospodarki rynkowej, a po drugie, iż z litery – A – specyfikacji załączonej do umowy wynika, że niedopuszczalne jest pokrywanie się pomocy w odniesieniu do tego samego programu, z wyjątkiem pomocy związanej z gwarancją, która sama w sobie uważana jest za kwalifikującą się do uzyskania pomocy.

(71) W odniesieniu do kontyngentów wywozowych WAM na obszarze i poza obszarem UE, przekazano następujące dane:

Rok	Wywóz na terenie UE	Wywóz poza teren UE	Wywóz ogółem
1995	10 237 196	4 477 951	14 715 147
1996	9 338 640	5 592 122	14 930 762
1997	9 974 814	5 813 442	15 788 256
1998	10 780 161	5 346 514	16 126 675
1999	11 885 473	5 276 525	17 161 998

(72) Władze włoskie poinformowały, iż dane liczbowe dla całkowitego wywozu przedstawione powyżej stanowią 52 % do 57 % całkowitego rocznego obrotu WAM.

(73) Wreszcie, władze włoskie przyznają, iż obie analizowane pomoce nie są objęte ani rozporządzeniem (WE) nr 69/2001, ani rozporządzeniem (WE) nr 70/2001, ale są zdania, iż zachęty dla przedsiębiorstw wspólnotowych, których celem jest wspieranie programów wdrażanych poza UE, nie wchodzą w zakres art. 87 Traktatu WE.

VI. OCENA POMOCY

Obecność pomocy w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE

(74) Artykuł 87 ust. 1 Traktatu WE stanowi, iż „wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi”.

- (75) Analizowane pomoce realizowane są za pomocą dotacji z finansów publicznych, w formie pożyczek uprzywilejowanych, udzielanych konkretnemu przedsiębiorstwu, a mianowicie WAM S.p.A. Dotacje te prowadzą do poprawy sytuacji finansowej beneficjenta pomocy. Jeśli chodzi o potencjalny wpływ na handel pomiędzy Państwami Członkowskimi, Europejski Trybunał Sprawiedliwości podkreślił⁽¹²⁾, iż nawet jeśli pomoc skierowana jest na wywóz poza obszar UE, niemniej jednak może to mieć wpływ na wymianę wewnątrzspółnotową. Ponadto, mając na uwadze zależność pomiędzy rynkami, na których działają przedsiębiorstwa wspólnotowe, istnieje możliwość, iż pomoc taka mogłaby zaburzyć konkurencję w ramach Wspólnoty.
- (76) WAM S.p.A. ma filie na całym świecie. Niektóre z nich mają swoje siedziby niemal we wszystkich Państwach Członkowskich UE, tj. we Francji, Holandii, Finlandii, Wielkiej Brytanii, Danii, Belgii oraz Niemczech. W szczególności podmiot wnoszący skargę podkreślił, między nim a „WAM Engineering Ltd.”, która jest filią WAM S.p.A. na Wielką Brytanię i Irlandię, panuje zacięta konkurencja na rynku wewnątrzspółnotowym oraz że traci on wiele zamówień na rzecz włoskiej spółki. Ponadto, jeśli chodzi o konkurencję skierowaną na zewnątrz wśród przedsiębiorstw wspólnotowych, okazało się, że program finansowany przez drugą pomoc, mający na celu wsparcie penetracji handlowej w Chinach, musiał być realizowany wspólnie przez WAM S.p.A. oraz „WAM Bulk Handling Machinery Shanghai Co Ltd”, która jest miejscową firmą kontrolowaną w 100 % przez WAM S.p.A.
- (77) Według prawa precedensowego ETS, nawet jeśli beneficjent wywozi niemal całą produkcję poza obszar UE, EOG oraz krajów przystępujących, dotowanie czynności wywozowych może jednak wpływać na handel pomiędzy Państwami Członkowskimi.
- (78) Ponadto, w omawianym przypadku ustalono, iż sprzedaż za granicą stanowiła, od roku 1995 do 1999, 52 do 57,5 % całkowitego rocznego obrotu WAM S.p.A., z czego dwie trzecie odbywało się na obszarze UE (w bezwzględnych danych liczbowych, około 10 mln EUR w stosunku do 5 mln EUR).
- (79) Zatem, bez względu na to, czy rozważana pomoc wspiera wywóz do innych Państw Członkowskich UE lub poza UE, może wywierać potencjalny wpływ na

handel pomiędzy Państwami Członkowskimi, a zatem podlega art. 87 ust. 1 Traktatu.

Legalność pomocy

- (80) Władze włoskie oświadczyły w piśmie z dnia 11.10.1999 r. (A/37761), iż Komisja oraz WTO zostały poinformowane o podstawie prawnej pomocy przyznanych WAM S.p.A., którą stanowi ustawa z dnia 29 lipca 1981 r., nr 394, zgodnie z art. 25 Porozumienia w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych (WTO-GATT 1994 r.)⁽¹³⁾.
- (81) Komisja zauważa, iż pod pojęciem zgłoszenia, władze włoskie rozumieją włączenie pewnych bardzo syntetycznych danych odnoszących się do programu w harmonogram pomocy przekazany Komisji w ramach rocznego sprawozdania na temat pomocy państwa w UE, przynajmniej od czasu sprawozdania szóstego (1996 r.). Nie można tego uznać za zgodne z art. 88 ust. 3 Traktatu WE stanowiącym, iż „Komisja jest informowana, w czasie odpowiednim dla przedstawienia swych uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy”.
- (82) Komisję poinformowano również o istnieniu programu w ramach sondażu w sprawie krajowych programów wsparcia dla bezpośrednich inwestycji zagranicznych poza obszarem UE (bezpośrednich inwestycji zagranicznych zewnętrznych) istniejących w Państwach Członkowskich.
- (83) Jako że Komisja nie została o tym uprzednio powiadomiona, jeśli chodzi o zgodność z zasadami pomocy państwa, ww. program wsparcia został wdrożony z naruszeniem art. 88 ust. 3 Traktatu WE. Jest on zatem niezgodny z prawem. Jako że pomoc dla WAM została udzielona zgodnie z tym programem, jest ona również niezgodna z prawem.

Zgodność pomocy z art. 87 Traktatu WE

- (84) W zakresie, w jakim przedmiotowe środki wsparcia całkowicie podlegają przepisom art. 87 ust. 1 Traktatu, muszą być oceniane w celu sprawdzenia, czy mogą liczyć na jakiegokolwiek zwolnienie zgodnie ze stosownymi wspólnotowymi zasadami pomocy państwa.

⁽¹²⁾ Sprawa 142/87 Regno del Belgio przeciwko Komisji (wyrok Tube-meuse), Zb. 1990 str. I-959.

⁽¹³⁾ Runda Urugwajska Wielostronnych Negocjacji Handlowych (1986–1994) – załącznik 1 – załącznik 1A – Porozumienie w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych (WTO-GATT 1994) (Dz.U. L 336 z 23.12.1994, str. 156–183).

W odniesieniu do pierwszej pomocy przyznanej WAM

- (85) Rząd włoski przedstawił dowody na to, iż WAM, w momencie przyznania pierwszej pomocy (1995 r.), spełniała wymagania niezbędne do zaliczenia do grupy MŚP, zawarte w zaleceniu Komisji 96/280/WE⁽¹⁴⁾. Wdając się w szczegóły, WAM była średniej wielkości przedsiębiorstwem, jako że zatrudniała 163 osoby, miała roczny obrót rzędu 16,8 mln EUR oraz sumę bilansową w wysokości 20,1 mln EUR. Wreszcie była kontrolowana przez dwie spółki finansowe, które same zaliczały się do MŚP, zgodnie z ww. zaleceniem.
- (86) W zakresie, w jakim Komisja opiera swą ocenę zakładanej bezprawnie przyznanej pomocy na zasadach obowiązujących w momencie przyznania pomocy⁽¹⁵⁾, należy sprawdzić, czy pomoc przyznana WAM w 1995 r. była zgodna z wytycznymi dotyczącymi małych i średnich przedsiębiorstw z 1992 r.⁽¹⁶⁾, które obowiązywały w momencie przyznania konkretnej pomocy.
- (87) Ponieważ uważa się, iż WAM S.p.A. zalicza się do grupy średniej wielkości przedsiębiorstw spośród MŚP, w momencie przyznawania pierwszej pomocy, należy przypomnieć, iż wytyczne w zakresie pomocy państwa dla MŚP z 1992 r. przewidywały, iż nawet pomoc inwestycyjna, jeśli jest dostępna w obszarach nieobjętych wsparciem dla przedsiębiorstw średniej wielkości, niesie z sobą nie tylko ryzyko zakłócenia konkurencji, ale zmniejsza również zachętę dla mniejszych przedsiębiorstw w grupy MŚP do inwestowania w obszarach najmniej uprzywilejowanych. Wytyczne te stanowiły również, iż choć ryzyko takiego odwrotnego skutku może być niewielkie dla bardzo małych firm, oczywiście wzrasta ono w miarę jak powiększa się firma.
- (88) Ponadto pomoc, którą przyznano WAM w 1995 r. nie miała na celu ani wsparcia inwestycji produkcyjnych ani innego dopuszczalnego celu określonego w wytycznych dotyczących MŚP z 1992 r., a mianowicie pomocy dla ogólnych inwestycji poza lub w ramach krajowych obszarów objętych wsparciem, pomocy dla inwestycji w ochronę środowiska, pomocy na badania i rozwój, szkolenia i upowszechniania wiedzy, jedynie za wyjątkiem tzw. pomocy uprzywilejowanej na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw, do której zaliczyć można pomoc doradczą, analizy rynkowe oraz udział w targach i wystawach.
- (89) Komisja jest zatem zdania, iż większość kosztów kwalifikowanych, mających na celu ustanowienie stałych
- siedzib za granicą, wziętych pod uwagę przez rząd włoski przy udzielaniu pierwszej pożyczki uprzywilejowanej WAM w roku 1995, a mianowicie wynajem lokalu (pożyczka w wysokości 81,21 mln ITL), ubezpieczenie i powiązane media, jak również pozostałe koszty eksploatacji, takie jak personel, meble i wyposażenie ww. lokalu (pożyczka w wysokości 10,82+30,55+556,94 mln ITL), to koszty, które firma powinna była ponieść we własnym zakresie; podobnie wydatki na wzory i części zamiennie do działu obsługi gwarancyjnej (pożyczka w wysokości 38,23 mln ITL). W analogiczny sposób, w odniesieniu do wydatków kwalifikowanych, których celem miało być wsparcie promocji handlowej, koszty składowania towaru (456,28 mln ITL) nie są zgodne zdaniem Komisji z wytycznymi dotyczącymi MŚP, ponieważ nie mają one stanowić początkowej inwestycji, podobnie jak wydatki na reklamę (94,39 mln ITL) oraz podróże personelu i przedsiębiorcy (7,52 mln ITL).
- (90) Zdaniem Komisji wszystkich tych kosztów w żaden sposób nie można uznać za produktywną inwestycję. Zatem pomoc w zakresie tych elementów należy zaliczyć do pomocy operacyjnej.
- (91) Ponadto Komisja jest zdania, iż pomoc skierowaną na wszystkie ww. wydatki należy zaklasyfikować jako pomoc przeznaczoną na działalność związaną z wywozem w rozumieniu, iż jest ona bezpośrednio powiązana z ustanowieniem i działaniem sieci dystrybucyjnej lub innych bieżących wydatków związanych z działalnością wywozową. Zatem pomocy tej nie można uznać za powiązaną z bezpośrednimi inwestycjami zagranicznymi.
- (92) Wynika to nie tylko z analizy faktycznych wydatków, wziętych pod uwagę z udzielenia pożyczki i podkreślonych w harmonogramie w punkcie 37 oraz wymienionych w punkcie 89 powyżej, ale zostało również potwierdzone przez cel umowy pożyczki, którym jest dotowanie programu penetracji handlowej oraz przez cel funduszu, z którego sfinansowano pomoc, którym jest dotowanie przedsiębiorstw zajmujących się jednocześnie wywozem, biorąc pod uwagę programy penetracji handlowej, które mają zostać przeprowadzone poza Wspólnotami Europejskimi.
- (93) W przeciwieństwie do tego, pomoc na usługi doradcze (29,43 mln ITL) oraz badania rynkowe (40,95 mln ITL) może zostać objęta zwolnieniem, na podstawie tego, że WAM zaliczała się do grupy małych i średnich przedsiębiorstw oraz w zakresie, w jakim usługi takie zostały wykonane przez zewnętrznych doradców, oraz pomoc dla udziału w targach i wystawach (12,19 mln ITL), zgodnie z wytycznymi z 1992 r., a w szczególności punktem 4.3 „pomoc na doradztwo, szkolenia i upowszechniania wiedzy”, oraz 4.5 „pomoc na inne cele”.

⁽¹⁴⁾ Zalecenie Komisji 96/280/WE z dnia 3 kwietnia 1996 r., dotyczące definicji małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 107 z 30.4.1996, str. 4).

⁽¹⁵⁾ Patrz obwieszczenie Komisji w sprawie określania stosownych zasad oceny bezprawnie przyznanej pomocy państwa (Dz.U. C 119 z 22.5.2002, str. 22).

⁽¹⁶⁾ Patrz przypis 6

- (94) Komisja już dawno temu stwierdziła, że nie cała pomoc wywiera dostrzegalny wpływ na handel pomiędzy Państwami Członkowskimi. Koncepcja ta po raz pierwszy została przewidziana zasadą „de minimis”, zgodnie z informacją zawartą w wytycznych dotyczących MŚP z 1992 r. ⁽¹⁷⁾. Następnie została ona przeformułowana w obwieszczeniu Komisji w sprawie zasady „de minimis” dla pomocy państwa ⁽¹⁸⁾, a wreszcie potwierdzona rozporządzeniem Rady (WE) nr 994/98 z dnia 7 maja 2006 r. w sprawie zastosowania artykułów 92 i 93 (obecnie 87 i 88) Traktatu WE do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa ⁽¹⁹⁾, art. 2, na podstawie którego przyjęto rozporządzenie Komisji nr 69/2001 ⁽²⁰⁾.
- (95) Komisja zdaje sobie również sprawę, iż sformułowanie zasady „de minimis” z 1992 r., obowiązującej w momencie przyznawania pierwszej pomocy, nie wykluczało wyrażnie pomocy związanej z działalnością wywozową; w wyniku tego, kwotę do wysokości 50 000 ECU (teraz EUR) można było uznać za dopuszczalną, nawet w odniesieniu do kwalifikowanych kosztów branych pod uwagę przy przyznawaniu analizowanej pomocy, o ile WAM S.p.A. nie skorzystała z żadnej innej formy dotacji w postaci „de minimis” w rzeczonym okresie trzyletnim, co potwierdziły władze włoskie.
- (96) Ponadto, w świetle ostatniego punktu obwieszczenia Komisji w sprawie określania stosownych zasad oceny bezprawnie przyznanej pomocy państwa ⁽²¹⁾, gdzie, w momencie wydawania decyzji, wytyczne zastąpione zostały rozporządzeniem, Komisja uważa, iż zasady określone w rozporządzeniu mają zastosowanie w zakresie, w jakim są bardziej korzystne od zasad zawartych w wytycznych ⁽²²⁾.
- (97) Należy zatem dokonać dodatkowej oceny przedmiotowej pomocy w świetle rozporządzenia Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania artykułów 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw ⁽²³⁾ (pomoc na rzecz MŚP) oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 69/2001 ⁽²⁴⁾ (de minimis).
- (98) Rozporządzenie (WE) nr 70/2001 wyraźnie określa w art. 1, ust. 2 lit. b), iż nie ma zastosowania do działal-

ności związanej z wywozem ⁽²⁵⁾. W wyniku tego żadnego z wydatków wymienionych w punkcie 89 niniejszej decyzji nie można uznać za zgodny z tym rozporządzeniem.

- (99) Podobnie, pomoc dla działalności wywozowej wykracza poza zakres rozporządzenia (WE) nr 69/2001.

W odniesieniu do drugiej pomocy przyznanej WAM

- (100) W momencie przyznania drugiej pomocy w 2000 r., WAM była dużym przedsiębiorstwem, również zdaniem samych władz włoskich. Co więcej, znajdowała się na obszarze nieobjętym wsparciem.
- (101) Po raz kolejny Komisja musi ocenić przedmiotową pomoc na podstawie zasad obowiązujących w momencie przyznawania pomocy. Na tej podstawie oraz wzięwszy pod uwagę fakt, iż WAM S.p.A. nie zaliczała się już do małych i średnich przedsiębiorstw, do przedmiotowej pomocy nie mają zastosowania ani wytyczne wspólnotowe w zakresie pomocy Państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw ⁽²⁶⁾ z 1996 r., ani wytyczne w sprawie krajowej pomocy regionalnej ⁽²⁷⁾ z 1998 r., nadal obowiązujące.
- (102) Na podstawie analizy przeprowadzonej w odniesieniu do kosztów kwalifikowanych dołączonej do pisma A/35269, podkreślonej w harmonogramie punktu 37 niniejszej decyzji, Komisja jest zdania, iż jedynie wydatki na szkolenia (25 240 EUR z ogólnej kwoty pożyczki 1,8 mln EUR) mogą zostać zwolnione, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 68/2001 w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy szkoleniowej ⁽²⁸⁾, bez względu na to, czy byłyby oceniane na podstawie art. 4, ust. 2 (szkolenie specjalistyczne) lub 3 (szkolenie ogólne), pod warunkiem wypełnienia obu warunków, w odniesieniu do zastosowanej intensywności pomocy.
- (103) Omawiana pomoc nie wydaje się propagować żadnego innego celu horyzontalnego Wspólnoty zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, takiego jak badania i rozwój, zatrudnienie, środowisko, czy też pomoc i restrukturyzacja, w rozumieniu stosownych wytycznych, ram i rozporządzeń.

⁽¹⁷⁾ Patrz przypis 6.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 68 z 6.3.1996, str. 9.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. L 142 z 14.5.1998, str. 1.

⁽²⁰⁾ Patrz przypis 5.

⁽²¹⁾ Patrz przypis 3.

⁽²²⁾ Patrz przypis 4.

⁽²³⁾ Patrz przypis 7.

⁽²⁴⁾ Patrz przypis 5.

⁽²⁵⁾ W sformułowaniu rozporządzenia (WE) nr 70/2001 „pomoc dla działalności związanej z wywozem” oznacza pomoc w ustanowieniu i działaniu sieci dystrybucji lub innych bieżących wydatków związanych z działalnością wywozową, jak również pomoc bezpośrednio związaną w wywozonymi ilościami.

⁽²⁶⁾ Dz.U. C 213 z 23.7.1996, str. 4.

⁽²⁷⁾ Dz.U. C 74 z 10.3.1998, str. 9.

⁽²⁸⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 20.

(104) Zdaniem Komisji, koszty zaklasyfikowane jako koszty czynszu i mebli w lokalu, nabycia pojazdów, koszty wzorów, jak również składowania towarów, reklamy, podróży zagranicznych personelu krajowego oraz podróży klientów zagranicznych do Włoch są ściśle powiązane z wdrożeniem i działaniem sieci dystrybucji, bądź z bieżącymi wydatkami związanymi z działalnością wywozową.

(105) Co więcej ocenie należy poddać zgodność z odpowiednimi zasadami „de minimis”. W momencie przyznawania konkretnej pomocy obowiązywało obwieszczenie Komisji w sprawie zasady „de minimis” dla pomocy państwa z 1996 r.⁽²⁹⁾ Wyraźnie przewiduje ono, iż z jego zakresu wyłączona jest pomoc związana z działalnością wywozową.

(106) Komisja jest zdania, iż wydatki wymienione w wykazie w punkcie 104 zostały zaliczone do pomocy związanej z działalnością wywozową i podkreśla fakt, iż w szczególności pomoc w zakresie warsztatów pomocy technicznej i personelu zagranicznego złożonego z kierownika ds. sprzedaży, dyrektora generalnego, 4 urzędników i 6 techników wydaje się być słabo związana z działalnością niesprzedawową.

(107) Ponadto należy zauważyć, iż konkretny program musiał zostać przeprowadzony przez WAM S.p.A. oraz miejscową firmę, kontrolowaną w 100 % przez WAM S.p.A., o nazwie WAM Bulk Handling Machinery Shanghai Co Ltd, która jest dowodem na już ustaloną obecność WAM S.p.A. na danym rynku.

(108) Ponadto, to samo sformułowanie, powtórzone w pkt 92 niniejszej decyzji, zgodnie z którym pierwsza pomoc dla WAM S.p.A. została zaklasyfikowana jako zachęta dla programów penetracji handlowej, zostało wykorzystane do sporządzenia umowy udzielenia pożyczki również dla analizowanej pomocy.

(109) Ponadto, w świetle punktu 96 powyżej, należy dokonać dalszej oceny analizowanej pomocy w świetle zasady „de minimis” z roku 2001, tzn. rozporządzenia Komisji (WE) nr 69/2001⁽³⁰⁾.

(110) Obie stosowne zasady „de minimis” wyraźnie wykluczają ze swojego zakresu pomoc na rzecz wywozu⁽³¹⁾. Zatem

nawet gdyby WAM nie skorzystała z żadnej innej formy dotacji w postaci „de minimis” w rzeczonym okresie trzyletnim, progu „de minimis” nie można zastosować do analizowanej pomocy.

VII. UWAGI KOŃCOWE

(111) Komisja zauważa, iż wyłączenia przewidziane w art. 87 ust. 2 lit. a) do c) Traktatu WE⁽³²⁾ nie mają zastosowania do przedmiotowych pomocy, ponieważ nie realizują żadnego z celów wymienionych w tym artykule, ani też rząd włoski nie twierdził, iż będzie to miało miejsce.

(112) Analizowane pomoce nie mają na celu propagowania realizacji ważnego projektu wspólnego interesu europejskiego czy też zaradzenia poważnemu zaburzeniu gospodarki Państwa Członkowskiego, ani też nie mają na celu popularyzacji kultury czy zachowania dziedzictwa. Komisja zatem jest zdania, iż do analizowanych pomocy nie ma zastosowania ani artykuł 87 ust. 3 lit. b)⁽³³⁾, ani też artykuł 87 ust. 3 lit. d)⁽³⁴⁾ Traktatu WE.

VIII. WNIOSKI

(113) Obie pomoce przyznane WAM S.p.A. zostały wdrożone bez uprzedniego powiadomienia Komisji. Komisja stwierdza z żalem, iż po wdrożeniu niezgodnym z art. 88 ust. 3 Traktatu WE, pomoce te zostały bezprawnie przyznane beneficjentowi.

(114) Pomoc przyznana WAM S.p.A. w 1995 r., z wyjątkiem części pożyczki przyznanej w odniesieniu do wydatków na usługi doradcze, badania rynkowe oraz udział w targach i wystawach, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie w jakim przekracza 50 000 EUR.

⁽²⁹⁾ Patrz przypis 18.

⁽³⁰⁾ Patrz przypis 5.

⁽³¹⁾ „Pomoc udzielana dla działalności związanej z wywozem” została już zdefiniowana w obwieszczeniu „de minimis” z 1996 r. jako „wszelka pomoc związana bezpośrednio z ilością wywożonych produktów, ustanowieniem i funkcjonowaniem sieci dystrybucyjnej lub wydatkami bieżącymi dotyczącymi prowadzenia działalności wywozowej”. Została ona powtórzona, w wersji niemal niezminionej w literze b) art. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 69/2001.

⁽³²⁾ Art. 87 ust. 2 przewiduje, iż następujące rodzaje pomocy zgodne są ze wspólnym rynkiem: a) pomoc o charakterze społecznym, przyznawana indywidualnym konsumentom, pod warunkiem że jest przyznawana bez dyskryminacji związanej z pochodzeniem produktów; b) pomoc mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi; c) pomoc przyznawana gospodarce niektórych regionów Republiki Federalnej Niemiec [...].

⁽³³⁾ „Pomoc przeznaczona na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego interesu lub mająca na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce Państwa Członkowskiego”.

⁽³⁴⁾ „Pomoc przeznaczona na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej i konkurencji we Wspólnocie w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem”.

- (115) Jako że dotyczy całkowitego ekwiwalentu dotacji konkretnej pomocy, wzięto pod uwagę fakt, iż pożyczki udzielono beneficjentowi w kilku transzach (3 w analizowanym przypadku od 24.4.1996 r. do 24.4.1998 r.) oraz iż okres karencji następnie wahał się od 2 lat to zera. Rozważono oprocentowanie przewidziane umową pożyczki (4,4 %) w odniesieniu do stopy referencyjnej ustalonej przez Komisję, obowiązującej w momencie przyznania pożyczki (11,35 %) ⁽³⁵⁾. W wyniku tego uzyskano ekwiwalent dotacji, zaktualizowany w dniu 24.4.1996 r. (dniu, w którym WAM wypłacono pierwszą transzę pożyczki) w wysokości 104 313,20 EUR.
- (116) Jako że ww. część analizowanej pożyczki uznano za zgodną, zgodnie z określeniem w punkcie 93 niniejszej decyzji, należy odjąć ją od składnika pomocy i odzwierciedlić w obliczaniu zaktualizowanego ekwiwalentu dotacji. Ze względu na niemożność ustalenia powiązania pomiędzy daną transzą pożyczki a pewnymi konkretnymi wydatkami, taki sam procent, który stanowią zgodne elementy w odniesieniu do całej pożyczki (82,57 mln ITL z 1 358,51 mln ITL, tj. 6 %) zastosowano do zaktualizowanej całkowitej wartości ekwiwalentu dotacji. Skoro 6 % z 104 313,20 wynosi 6 258,79 EUR, zaktualizowany ekwiwalent niezgodnej części pomocy jest proporcjonalną częścią 98 054,41 EUR przewyższającą próg 50 000 EUR.
- (117) Pomoc przyznana WAM S.p.A. w 2000 r., z wyjątkiem części wspierającej działalność szkoleniową, wynoszącej 25 240 EUR jest niezgodna z zasadami wspólnego rynku.
- (118) W tym przypadku pożyczki udzielono WAM S.p.A. w pięciu transzach od 12.2.2001 r. do 29.1.2003 r.; zatem, tak jak w przypadku pierwszej pomocy, okres karencji również waha się od 2 lat do zera. Podobnie, oprocentowanie ustalone w umowie pożyczki (2,32 %), w odniesieniu do stopy referencyjnej, ustalonej okresowo przez Komisję, obowiązującej w momencie przyznawania analizowanej pożyczki (5,70 %), zostało wzięte pod uwagę przez Komisję dla obliczenia ekwiwalentu dotacji. Całkowita spłata, w tym kapitału i odsetek, spodziewana jest na 2008 r. Stosownie, ekwiwalent dotacji elementu pomocy całej analizowanej pożyczki, zaktualizowany w dniu 24.2.2001 r. (dniu, w którym udostępniono WAM S.p.A. pierwszą transzę danej pożyczki) wyniósłby 180 203,70 EUR, tak że spłaty dokonywane byłyby zgodnie z harmonogramem.
- (119) W dniu, w którym oczekiwane jest przyjęcie niniejszej decyzji (19.5.2004 r.) korzyść z pożyczki obliczona przez Komisję wynosi 106 366,60 EUR.
- (120) Jeśli chodzi o zgodną część pożyczki, zastosowanie ma to samo rozumowanie, co w przypadku pierwszej pożyczki. Zatem procent zgodnej części pożyczki w odniesieniu do całości, dający stosunek 1,35 %, należy odjąć od ekwiwalentu dotacji pomocy. W wyniku tego ekwiwalent dotacji drugiej pomocy, w momencie przyjęcia ostatecznej decyzji, został obliczony na 10 493 065 EUR (106 366,60–1 435,95).
- (121) Po zaliczeniu do pomocy na rzecz działalności związanej z wywozem, ani zasada „de minimis” z 1996 r. ⁽³⁶⁾, ani rozporządzenie „de minimis” z 2001 r. ⁽³⁷⁾ nie mają zastosowania do konkretnej pomocy.
- (122) Zgodnie z art. 87 Traktatu WE Komisja już od dawna ma zwyczaj żądania od otrzymującego zwrotu pomocy, która zgodnie z art. 87 Traktatu została przyznana bezprawnie lub jest niezgodna, pod warunkiem iż nie jest objęta zasadą de minimis. Praktyka ta została potwierdzona art. 14 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999.
- (123) W świetle art. 14 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/99, pomoc, którą należy odzyskać zgodnie z decyzją dotyczącą odzyskania, powinna zawierać odsetki według odpowiedniej stopy ustalonej przez Komisję. Odsetki będą płatne od dnia, w którym bezprawnie przyznana pomoc była do dyspozycji beneficjenta aż do dnia jej odzyskania.
- (124) Sposób, w jaki należy zastosować stopę procentową, został określony w komunikacie Komisji w sprawie stóp procentowych, które mają być zastosowane w przypadku odzyskiwania bezprawnie przyznanej pomocy ⁽³⁸⁾.
- (125) Komisja przypomina, iż niniejsza decyzja pozostaje bez uszczerbku dla zgodności krajowych struktur przedstawionych w ustawie 394/81, która stanowi podstawę prawną pomocy państwa przyznanej WAM, w odniesieniu do której Komisja, zgodnie z prawem precedensowym Sądu Pierwszej Instancji ⁽³⁹⁾, nie uznała za konieczne wszczęcia postępowania w obecnym przypadku. Niemniej jednak nie wyklucza takiej możliwości w późniejszym terminie.

⁽³⁵⁾ Stopa referencyjna publikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

⁽³⁶⁾ Patrz przypis 18.

⁽³⁷⁾ Patrz przypis 5.

⁽³⁸⁾ Dz.U. C 110 z 8.5.2003, str. 21.

⁽³⁹⁾ Patrz orzeczenia z 6.3.2002 r. w sprawach T-92/00 i T-103/00 „Diputación Foral de Álava v/Commission (Ramondín)”, Zb. Orz. 2002 str. II-1385.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc przyznana przez Włochy WAM S.p.A., zgodnie z ustawą 394/81, wchodzi w zakres art. 87 ust. 1 Traktatu WE.

Wyżej wymieniona pomoc nie została wcześniej zgłoszona Komisji, co jest niezgodne z art. 88 ust. 3 Traktatu WE i stanowi pomoc przyznaną niezgodnie z prawem.

Artykuł 2

1. Dotacja do oprocentowania w wysokości 104 313,20 EUR, którą Włochy przyznały WAM S.p.A. począwszy od 24 kwietnia 1996 r., z wyjątkiem części wykorzystanej w odniesieniu do dopuszczalnych wydatków na „usługi doradcze”, „udział w targach i wystawach” oraz „badania rynkowe”, wynoszącej 6 258,79 EUR, stanowi pomoc przyznaną niezgodnie z prawem, w zakresie, w jakim przekracza próg 50 000 EUR, określony w zasadzie „de minimis” z 1992 r.⁽⁴⁰⁾.

Włochy zobowiązane są podjąć wszelkie niezbędne środki w celu odzyskania od beneficjenta kwoty przewyższającej limit, równej 48 054,95 EUR.

2. Pomoc w formie dotacji do oprocentowania w wysokości 106 366,60 EUR przyznana WAM S.p.A. przez Włochy począwszy od 9 listopada 2000 r. aż do dnia niniejszej decyzji, stanowi pomoc przyznaną niezgodnie z prawem z wyjątkiem części powiązanej z dopuszczalnymi wydatkami na „środki szkoleniowe” wynoszącej 1 435,95 EUR.

Włochy podejmą wszelkie niezbędne działania w celu odzyskania wynikającej kwoty 104 930,65 EUR.

3. Odzyskanie pomocy, o której mowa w ustępach 1 i 2 powyżej, odbędzie się niezwłocznie, zgodnie z procedurami przewidzianymi prawem krajowym, pod warunkiem że umożliwiają one natychmiastowe i skuteczne wykonanie niniejszej decyzji.

Od kwot, które należy odzyskać, naliczane będą odsetki aż do faktycznego odzyskania w okresie, odpowiednio:

- a) od 24.4.1996 r., jeśli chodzi o pomoc, o której mowa w ust. 1 powyżej, oraz
- b) od daty niniejszej decyzji, jeśli chodzi o pomoc, o której mowa w ust. 2.

Artykuł 3

1. Włochy nie będą udzielać żadnej dodatkowej pomocy WAM S.p.A. w formie pożyczek uprzywilejowanych, za pomocą środka omawianego w niniejszej decyzji, o którym mowa w art. 2 ust. 2 powyżej, poprzez albo żądanie niezwłocznego zwrotu pożyczki, albo skorygowanie, od dnia niniejszej decyzji, oprocentowania pożyczki do stopy referencyjnej ustalonej przez Komisję, która obowiązywała w momencie przyznania pożyczki, stosowanej do obliczenia ekwiwalentu dotacji w ramach pomocy regionalnej.

2. Oprocentowanie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, będzie stosowane na zasadzie złożonej przez cały okres, o którym mowa w art. 2, ust. 3 akapit drugi lit. a) i b).

Artykuł 4

Włochy powiadomią Komisję, w terminie dwóch miesięcy po ogłoszeniu niniejszej decyzji, o środkach planowanych i już podjętych, w celu zachowania zgodności z niniejszą decyzją. Włochy dostarczą tych informacji przy użyciu kwestionariusza dołączonego jako załącznik I do niniejszej decyzji.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Włoch.

Sporządzono w Brukseli, dnia 19 maja 2004 r.

W imieniu Komisji

Mario MONTI

Członek Komisji

⁽⁴⁰⁾ Patrz przypis 6.

ZAŁĄCZNIK

Informacje dotyczące wykonania decyzji Komisji C(2004) 1812

1. Obliczenie kwoty do odzyskania

- 1.1 Proszę podać następujące dane dotyczące kwoty bezprawnie przyznanej pomocy państwa, którą udostępniono beneficjentowi:

Krótki opis środka ⁽¹⁾	Data(y) wypłaty ⁽²⁾	Kwota ^(*)	Data(y) zwrotu ^(**)

⁽¹⁾ o ile środek składa się z kilku transz i zwrotów dane należy podać w osobnych wierszach

⁽²⁾ data(y) udostępnienia beneficjentowi poszczególnych transz pomocy

^(*) kwota udostępniona beneficjentowi (w ekwiwalencie pomocy brutto)

^(**) data(y), w których beneficjent dokonał zwrotu poszczególnych rat

Uwagi:

- 1.2 Proszę wyjaśnić szczegółowo, w jaki sposób obliczone zostaną odsetki należne od kwoty pomocy, którą należy zwrócić?

2. Środki planowane i już podjęte w celu odzyskania pomocy

- 2.1 Proszę opisać szczegółowo, jakie środki są planowane, a jakie środki zostały już podjęte w celu natychmiastowego i skutecznego odzyskania pomocy. Proszę również podać podstawę prawną podjętych/zaplanowanych środków, w stosownych przypadkach.

- 2.2 Kiedy zakończy się odzyskiwanie pomocy?

3. Odzyskiwanie już zakończone

- 3.1 Proszę podać następujące szczegółowe informacje dotyczące kwot bezprawnie przyznanej pomocy odzyskanej od beneficjenta:

Krótki opis środka	Data(y) ⁽¹⁾	Kwota spłaconej pomocy

⁽¹⁾ Data(y) spłaty pomocy

- 3.2 Proszę dołączyć dowód spłaty kwot pomocy określonych w tabeli w punkcie 3.1 powyżej.